



## 15. İSTANBUL BIENALİ'NİN HALKA SUNDUĞU HİZMET:

# ÇİÇEKLİ GÜVENLİK KAMERALARI

Yönetim kurulu başkanlığını işbirlikçi-tekeli burjuvalardan Bülent Eczacıbaşı'nın yaptığı İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)'nin her yıl düzenlediği ve sponsorluğunu da bir başka işbirlikçi-tekeli Koç Holding'in üstlendiği İstanbul Bienali'nin bu yıl, 15.'si düzenlendi.

16 Eylül'de başlayan 15. İstanbul Bienali'nin bu yılki teması, "iyi bir komşu". İKSV'nin kendisi, İstanbul Bienali, bienalin teması, bienal boyunca gerçekleşen etkinlikler, öncesindeki hazırlık ve tanıtım etkinlikleri... Her biri ayrı bir yazıda başlı başına ele alınabilecek konular.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da bienalin açılış tarihinden önce duyuru ve tanıtım etkinlikleri, bu kapsamda farklı sanat disiplinlerinde performanslar gerçekleştirildi. İşte bunlardan bir örnek...

22 Ağustos 2017 tarihli Cumhuriyet gazetesinin kültür bölümünde, "çiçek desenli güvenlik kameraları stoklarda" başlığıyla kısa bir haber yayımlandı. Haberi aynen aktarıyoruz:

"İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından Koç Holding sponsorluğunda düzenlenen 15. İstanbul Bienali 'iyi bir komşu' temasıyla 16 Eylül'de yapıldı. Bienalin açılmasına az bir süre kala, sanatçı Burçak Bingöl'ün seramikten ürettiği, Beyoğlu'nda yetişen çiçeklerle bezenmiş güvenlik kameraları şehrin çeşitli noktalarına yerleştiriliyor.

Bingöl'ün eserleriyle, geçen 30 yılda kamusal alanda farklı projelere yer veren İstanbul Bienali, birbirine komşu altı mekânın yan ısıra şehrin sokaklarına da yayılacak"

"Ne güzel..." dememiz mi bekleniyor acaba? Ya da çiçek desenli kameralar için, bize sunduğu bu güzel (!)" sanat eserleri" için Burçak Bingöl'e, İKSV'ye, Eczacıbaşı'na Koç'lara teşekkür edeceğimiz mi düşünüyoruz? Bilemiyoruz ama elbette teşekkür de etmiyoruz.

Sunulmak istenen aksine ortada halk için iyi, güzel, teşekkür gerektirecek bir durum, bir hizmet, bir sanat eseri yoktur. Söz konusu olan; burjuvazinin, bir burjuva sanat kurumu olan İKSV eliyle, kendi sınıf çıkarları doğrultusunda, kendi "sanat" anlayışıyla ve de - en önemlisi- HALKA KARŞI gerçekleştirdiği bir "sanat" faaliyetidir. Gerçek budur. Ve bu gerçek, İstanbul Bienali kapsamında ki tüm etkinlik ve üretimler için de geçerlidir.

Kimileri çok uç ya da abartılı bulabilir

fakat gerçek budur. Ortada burjuvazinin halka yönelik saldırısı vardır. Hem de "çiçek desenli", "seramikten", "estetik-sanatsal" bir saldırı... Ve elbette bunu görmek için ne yüksek bir estetik-sanatsal bilince ne de uzman bir sanat eleştirmeni olmaya gerek vardır. Burjuvazi tanıyoruz... Sınıf düşmanımızı, onun kapitalist sömürü düzeni, faşist baskı ve zulüm düzenini iyi tanıyoruz. Çünkü bizzat yaşıyoruz bunları...

Burjuvazinin sanata yaklaşımı, sanata yüklediği işlev ve misyonlar elbette ki sınıfsaldır. Ama aksini iddia eder burjuvazi. Sanatı sınıflar üstü bir olgu olarak kabul ettirmek ister. Sanatın siyasetten, ekonomiden vb. bağımsız bir alanda gelişmesinin(!) doğru olduğunu savunur. Böyle düşünülmesini ister. Ancak, tüm bu çabaları da dahil, burjuvazinin sanata yaklaşımı daima sınıf çıkarları doğrultusunda ve de eş deyişle, politik olmuştur.

Burjuvazi için sanat, kapitalist sömürünün, düzeninin devamını sağlamaya hizmet etmelidir. Biçim, içerik, konu, tema, sunum, tür... vb, vb. değişebilir. Ama, amaç değişmez. Ve elbette her konuda olduğu gibi sanatta da kâr esastır. "Sanatsal" faaliyetler, organizasyonlar kapitalist bir mantıkla, bir "sektör" olarak ele alınır. Bu alandaki yatırımlar, kurumlaşmalar, sponsorluk ilişkileri... Büyük kârlılığı olan işlerdir. Ve sanat burjuvazi için halk kitlelerinin düzene uygun eğitimi(!) için, yozlaştırılması için de bir araçtır. Bir ideolojik propaganda, halka şekil verme alanı ve aracıdır sanat...

Diğer yandan da burjuvazi; sömürücü yüzünü, gericiliğini, baskıcı ve katliamcılığını, halk düşmanı karakterini gizlemek ister. Bu amaç doğrultusunda burjuvazi için sanat, tüm bunların üzerini örtmeye yarayan bir şalıdır. Başka bir deyişle burjuvazi için sanat; halk düşmanlığının, faşist düzenin makyajıdır. 15. İstanbul Bienali kapsamında Burçak Bingöl'ün ürettiği, İstanbul'un birçok yerine takılan çiçek desenli kameralar da bu makyajın en dolaysız örneklerindedir. Belki

soran çıkmıştır: Burçak Bingöl'ün seramikten üreteceği, çiçek desenleriyle bezeyeceği başka bir şey kalmamış mıdır? Bu mudur sanat? Evet budur... Eczacıbaşı'lar, Koç'lar, Sabancı'lar için sanat tam da budur. Ve Koç'ların sponsorluğunda "sanat" icra eden Burçak Bingöl gibilerin yapabileceği de üç aşağı beş yukarı bunlar olabilir ancak. Faşizmin kameralarına porselen giydiren çiçek desenleriyle bezemek...

"Güvenlik kameraları" deniliyor... Güvenlik kameraları, MOBESE'ler... Kimin güvenliği, neyin güvenliği? Bunlar, faşizmin, halkın üzerine diktiği kem gözleridir. Her biri birer baskı aracıdır. Bunlarla esas olarak, halka "benim denetimimin altında-sın, her hareketini saniye saniye izliyor ve kaydediyorum" demektedir. Halkın yaşamı hapisaneye çevrilmek isteniyor... Bahsedilen "güvenlik" halkın güvenliği değil, tekellerin güvenliğidir. Düzenin güvenliğidir. Koç'ların, Sabancı'ların, Eczacıbaşı'ların düzenin güvenliği...

Ve diğer yandan faşizmin kem gözleri, halka karşı savaşında da vazgeçilmezidir. Halkın mücadelesini engellemek, boğmak için de sürekli sayıları artırılıyor bu kem gözlerin. Kimisi de bu şekilde çıkıyor işte karşımıza; burjuvazi açıyor kesenin ağzını, seramikle kaplatıyor kem gözlerini, çiçek desenleriyle makyajlıyor.

Bir yandan ise "güvenlik paranoyası" yaratıyor düzen. Kapkaç, hırsızlık, gasp, taciz, trafik kazaları vb. vb. güvenlik kameralarının bunlara karşı gerekli olduğunun propagandasını yapıyor bol bol.. Oysa bu suçları yaratan da kendisi. Ve birkaç istisna durumu saymazsak, bu kameraların halkın yararına kullanıldığı, bir sorunun çözüme hizmet ettiği de pek görülmez. Yeteri kadar "gereklik algısı" yaratamamış olacaklar ki, böylesi yöntemlerle-çiçeklerle bezeyerek şirin göstermeye çalışıyorlar bu kem gözleri...

Bir giyotini istediğiniz kadar "sanat eseri"ne çevirin. Boyayın, üzerine dünyanın en güzel desenlerini çizin; gerçek değişmez. Giyotin, hala

giyotindir. Ve halk için anlamı da aynıdır. Ya da bir işkencehanenin binası dünyanın en ileri mimarisıyla inşa edilmiş olabilir. Duvarlarında tablolar olabilir, salonları heykellerle dolu olabilir. Gerçek gene değişmez. Burjuvazinin sanatının gücü, gerçeği değiştirmeye yetmez. Faşizm, faşizmdir... İster "çiçekli" olsun, ister düz; ister "seramikten" olsun, ister metal... O kameralar sanat eseri değil, faşizmin kem gözleridir. Ve fakat halkın mücadelesi ve yaratıcılığı karşısında kör olmaya mahkûmdurlar. Ayrıca, yeri ve zamanı geldiğinde halkın elleri o kem gözleri oymada yuvalarından çıkarmada da oldukça mahirdirler.

Sonuç olarak...

Burjuvazi, sanat anlamında, faşizmin/karşı-devrimin şiddetini "esteteze" etmek için milyonlar harcıyor. Buna karşın biz de devrimci sanatımızla halkımızın hayatını güzelleştirmeye, mücadelesini ve umudunu büyütme devam ediyoruz. Edeceğiz de...

Onlar, bienaller örgütleyecek lüks mekanlarda. Halkın yaşam alanlarına da "sanat" diye faşizmin "çiçek desenli" kem gözlerini takacaklar. Biz de; sanatımızla devrimin işleyen eli-kolu, ayakları, konuşan ağzı ve de geleceği gören, gösteren GÖZLERİ olacağız. Ve elbette, daima, İLLE KAVGA diyerek...

**Engin TANER**